

Департамент культури, національностей, релігій
та охорони об'єктів культурної спадщини
Одеської обласної державної адміністрації

Одеська обласна універсальна наукова
бібліотека ім. М. Грушевського

Науково-методичний відділ

**Реалізація Державної програми
«Українська книга» в бібліотеках
Одеської області в 2015-2017 роках.
Вивчення популяризаторської діяльності і
попиту на літературу, що отримана за
Державною програмою**

Аналітична довідка за результатами дослідження

Одеса
2022

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ «УКРАЇНСЬКА КНИГА» В БІБЛІОТЕКАХ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ в 2015-2017 роках. Вивчення популяризаторської діяльності і попиту на літературу, що отримана за Державною програмою : аналіт. довідка за результатами дослідж. / Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін., Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Наук.-метод. від. ; [підгот. Н. В. Усатюк ; доопрац. Т. В. Біла ; комп'ют. набір: Н. В. Усатюк, Т. В. Біла ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса, 2022. – 32 с. – 15х21. – 10 прим.: б. ц.

Зам. № 1 від 05.01.2022 р.
Тираж 10 прим.

1. Методологія дослідження

В 2018 році ОУНБ ім. В. Грушевського на базі публічних бібліотек області проводила соціологічне дослідження «Реалізація Державної програми «Українська книга» в бібліотеках Одеської області в 2015-2017 роках».

Метою дослідження було покращення складу бібліотечних фондів за рахунок якісних україномовних видань; удосконалення форм і методів популяризації означених видань; зміцнення української мови, сприяння її вивченню і використанню.

Завдання дослідження: вивчення ефективності реалізації програми «Українська книга» в бібліотеках Одеської області за напрямами:

- поповнення фондів публічних бібліотек кращими творами національної та світової художньої літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних галузей знань за 2015-2017 рр.;
- вивчення популяризаторської діяльності бібліотек щодо літератури, яка отримана за Державною програмою;
- вивчення попиту на літературу, що отримана за Державною програмою.

Методи дослідження:

- анкетування користувачів;
- аналіз статистичних даних, отриманих з бібліотек Одеської області.

Об'єкт дослідження:

- бібліотечний фонд;
- запити і уподобання користувачів.

Учасники дослідження:

1. ООУНБ ім. М. Грушевського (розробка методики, організація проведення дослідження, узагальнення отриманих даних).

2. ЦРБ, ЦМБ (організація дослідження, збір статистичних даних, проведення анкетування, обробка матеріалу, надання інформації до ОУНБ).

3. Бібліотеки області (збір статистичних даних, проведення анкетування). В дослідженні брали участь 769 бібліотек. З них:

<i>місто</i>	<i>сmt</i>	<i>селище</i>	<i>село</i>
100	54	3	612

2. Основні результати та висновки дослідження за аналізом статистичних даних

Аналіз отриманих даних свідчить, що протягом 2015-2017 років майже вдвічі зросла кількість книг, яка надходила за державною програмою "Українська книга".

Слід відмітити, що найбільшу кількість літератури отримували центральні районні/міські бібліотеки. Сільські філії, особливо з невеликою кількістю мешканців, отримували найменшу кількість книжок у зв'язку з невеликою кількістю примірників. (Див. Додаток 2).

У розрізі галузей літератури найбільше надійшло художньої літератури, у тому числі перевидання класичних творів і творів сучасних авторів, а також суспільно-політичної літератури. Найменша кількість літератури в галузях мистецтва, мовознавства і літературознавства, технічної і сільськогосподарської літератури. (Див. Додаток 3).

Серед бібліотек міст і районів найбільшу кількість літератури користувачам було видано в містах: Подільск, Чорноморськ; районах: Березівському, Білгород-Дністровському, Великомихайлівському, Кодимському, Овідіопольському, Подільському і Роздільнянському*. Найменшу – в місті Ізмаїл, районах: Балтському, Біляївському, Любашівському. (Див. Додаток 4).

За галузями протягом звітного періоду користувачам бібліотек видано найбільше художньої літератури, творів сучасних авторів, суспільно-політичної літератури, найменше – технічної і сільськогосподарської літератури, літератури з питань мистецтва. (Див. Додаток 5).

Дані щодо затребуваних і отриманих користувачами книжок свідчать про досить високий рівень попиту на українську книгу, що отримана за програмою. (Див. Додаток 6).

Серед книг, які замовляли найчастіше, – 41 назва видань. (Див. Додаток 7). В основному це художня література.

Серед причин, чому література не видавалась користувачам жодного разу, найбільшу кількість отримала відповідь, що вона не викликала зацікавленості користувачів. (Див. Додаток 8).

Серед книг, на які не було попиту, назвали 17 видань (Див. Додаток 9). З них 88% – художня література.

Основною відповіддю на запитання стосовно відмов читачам у літературі стала відсутність запитуваної літератури у фондах бібліотеки. (Див. Додаток 10).

Книги, на які є попит, але вони відсутні у фондах налічують більше 90 назв. (Див. Додаток 11).

* В результаті адміністративно-територіальної реформи відбулося укрупнення районів Одеської області: замість 26 районів було утворено 7 районів.

Щодо назв творів, авторів або тематики літератури, яку бажано мати в фонди користувачі надали 34 позиції (*Див. Додаток 12*).

Протягом 2015-2017 років зросла кількість масових заходів з популяризації літератури за програмою "Українська книга" (2015 р. – 2072 заходів; 2016 р. – 2814 заходів; 2017 р. – 3430 заходів). (*Див. Додаток 13*). Так, у порівнянні з 2015 роком кількість заходів у 2017 році зросла на 1358 одиниць.

Серед форм популяризаторської і інформаційної роботи найчастіше використовувались такі, як:

- виставки-експозиції нових надходжень;
- презентації нових видань;
- прем'єри книг;
- дні інформації;
- свята рідної мови;
- літературні конкурси;
- вечори;
- ведення картотеки літератури, що отримана за програмою «Українська книга»;
- розміщення інформації щодо літератури, отриманої за Програмою, в періодиці, на телебаченні, в соціальних мережах. (*Див. Додаток 14*).

Кількість відвідувачів масових заходів зросло з 24523 в 2015 році до 44398 в 2017 році. (*Див. Додаток 15*).

Серед найбільш цікавих за формами і темами заходів можна виділити: виставки-ярмарки українських видавництв (м. Чорноморськ); поетичні турніри (Овідіопольський район); літня альтанка з книгою "Хай буде літо книгами зігрите", дегустація літературних новинок "Книжковий дощ новинок", лабораторія книжкового смаку "Книги скрізь, а у нас найкращі" (Роздільнянський район); літературні дефіле, поетичні коктейлі (м. Подільськ, Білгород-Дністровський район); літературно-мистецькі пленери, поетичні рандеву (м. Ізмаїл); бібліотусівка "Кава. Чай. Почитаємо" (Любашівський район), фотоконкурс на каналі Ютуб "В обіймах слова" (Подільський район), літературні квести (Кодимський, Роздільнянський, Ширяївський райони); гурман-зустріч "Читай українське! Читай українською! Будь в тренді!" (Березівський район) тощо.

Статистичні дані свідчать, що існує попит на українську літературу. Проведене дослідження допоможе в подальшому комплектуванні фондів бібліотек Одеської області українською книгою. Також, динаміка відвідувань масових заходів свідчить що інтерес до української книги та української мови зростає. Таким чином, література, отримана за Програмою, є необхідним і важливим ресурсом книжкових фондів ЦБС для того, щоб підвищувати просвітницький та інтелектуальний рівень жителів нашої області, сприяти формуванню патріотичних почуттів у свідомості читачів.

3. Аналіз анкетування: результати та висновки

Анкетування проводилось на базі бібліотек міст, смт, сіл і селищ Одеської області. (Зразок анкети див. Додаток 1б).

Відповідна кількість бібліотек:

<i>місто</i>	<i>смт</i>	<i>селище</i>	<i>село</i>
100	54	3	612

Стать респондентів:

<i>Чоловіки</i>	<i>Жінки</i>
387	918

Вік респондентів:

<i>до 30 років</i>	<i>31-40 років</i>	<i>41-60 років</i>	<i>понад 60 років</i>
410	308	364	223

За освітою:

<i>середня</i>	<i>середня-спеціальна</i>	<i>вища</i>
432	465	407

Професія, рід занять:

учні,
вчителі,
вихователі,
фермери,
працівники сільського господарства,
енергетик,
економісти,
юристи,
медичні працівники,
службовці,
працівники ЗМІ,
інженер,
студенти,
військовослужбовець,
бібліотекар,
пенсіонери,
водії,
секретар,
слюсар локомотивного депо,
поштар,
повар,

продавець,
технолог,
ветеринари,
тимчасово не працюючі.

Заповнено **1305** анкет.

На запитання, як давно користуються послугами бібліотек, відповіді розподілились наступним чином:

<i>до 1 року</i>	<i>1-3 роки</i>	<i>4-10 років</i>	<i>більше 10 років</i>
121	235 осіб	501 особи	538 осіб

За мотивами звернення до бібліотек надані такі відповіді:

- *професійна діяльність* – 225
- *навчання* – 342
- *самоосвіта* – 197
- *відпочинок* – 680.

На запитання "Чи володієте Ви українською мовою" користувачі надали такі відповіді:

- *так* – 1166 особи
- *ні* – 168 осіб
- *планую вивчити* – 62 осіб.

Укомплектованість фондів бібліотек україномовними виданнями задовольняє повністю **239** респондентів, задовольняє частково – **880**, не задовольняє **275** осіб.

Згідно з думкою користувачів, недостатньо укомплектовані наступні розділи бібліотечних фондів:

- техніка і сільське господарство;
- сучасне право;
- економіка;
- психологія;
- фізична культура і спорт;
- мистецтво;
- педагогіка;
- медицина;
- сучасна історія України;
- краєзнавство;
- ІТ-технології;
- художня література: книги сучасних українських авторів, зарубіжних авторів, іноземною мовою.

Україномовний фонд художньої літератури задовольняє повністю **350** користувачів, задовольняє частково – **842**, не задовольняє – **218** осіб.

На запитання, творів яких авторів не вистачає у фондах бібліотек, респонденти вказали таких сучасних українських письменників:

- Андрусяк І.
- Андрухович Ю.
- Андієвська Е.
- Вдовиченко Г.
- Винничук Ю.
- Вороніна Л.
- Дашвар Л.
- Дереш Л.
- Досвітній О.
- Дочинець М.
- Жадан С.
- Забужко О.
- Іваничука Р.
- Камінчука А.
- Карпа І.
- Кідрук М.
- Кокотюха А.
- Костенко Л.
- Костецький А.
- Курков А.
- Лузіна Л.
- Матіос М.
- Михеди О.
- Мовчан П.
- Павличко С.
- Пагутяк Г.
- Подерв'янський Л.
- Положія Є.
- Пономаренка С.
- Прохаська Т.
- Рогашко А.
- Роздобудько І.
- Сушинський Б.
- Талан С.
- Теліга О.
- Торохтушко Д.
- Чемериса В.
- Шкляр В.

Також серед бажаних до прочитання творів читачами були вказані такі:

- Карпа І. і ін. "Волонтери. Мобілізація добра";
- Роздобудько І. і ін. "Я люблю Україну";
- Дашвар Л. "Ініціація";
- Кокотюха А. "Останній контракт", "Таємниця козацького скарбу";
- Курков А. "Нічний молочник", "Остання любов президента", "Сірі бджоли";
- Чайковський А. "За сестрою";
- Мартін Джордж Р. Р. «Гра престолів»;
- Махно В. «Околиці та пограниччя»;
- Циганчук К. «По той бік пам'яті»;
- Крижановський П. «Педофіл. Сповідь чудовиська»;
- Якушев В. «Карателі»;
- Нагорна Н. «Повернутися з війни»;
- Тараторіна С. «Лазарус»;
- Цаплійко А. «Стіна»;
- Яроцька Ю. «Дні сили та слабкості»;
- Гарпер Лі "Вбити пересмішника";
- Гончар О. "Залізний острів";
- Дал Р. "Чарлі і шоколадна фабрика";
- Дерманський С. "Кого беруть у космонавти", "Чудове Чудовисько";
- Донченко О. "Лісничиха";
- Зеров М. "Київ – традиція";
- Ібсен Г. "Ляльковий дім";
- Камю А. "Чума";
- Костомаров М. "Чернігівка";
- Коельйо П. "Алхімік";
- Кінг С. "Ріта Гейворт і втеча з Шоушенка";
- Кременчуцька Н. "Зимова подорож Україною";
- Куліш П. "Заворожена криниця", "Троє схотінок", "Чорна рада";
- Лис В. "Соло для Соломії";
- Любка А. "Спати з жінками";
- Максименко С. "Загальна психологія";
- Маценко Г. "Книга рекордів України";
- Мовчун Л. "П'єси";
- Набоков В. «Лоліта»;
- Назарук О. "Роксоляна";
- Немцова Б. "Лісова німфа";
- Орвелл Д. "1984 («Тисяча дев'ятсот вісімдесят четвертий»)"
- Письменна О. "Експрес-довідник з граматики англійської мови";
- Репета Н. "Абетка ремесел і професій";
- Санаєв П. "Похороните мене за плинтусом";
- Сігел Е. "Історія одного кохання";

- Смаль Ю. "Цікава хімія. Життєпис речовин";
- Скотт В. "Айвенго";
- Турянський О. "Поза межами болю";
- Уайльд О. "Портрет Доріана Грея";
- Вілбер К. "Коротка історія всього";
- Харчук Б. "Планетник";
- Цілик І. "Таке цікаве життя";
- Чемерис В. "Візантійський кінь";
- Шейко-Медведева Н. «Капосники і капосниці»;
- Шкляр В. "Троща";
- Яновський Ю. "Майстер корабля".

Інформацію про нові надходження літератури за програмою "Українська книга" респонденти отримували з:

- *булетенів нових надходжень – 144 особи;*
- *виставки нових надходжень – 776 осіб;*
- *картотеки літератури, яку отримано за програмою «Українська книга» – 133 особи;*
- *картотеки нових надходжень – 61 особа*
- *інше: з відео-презентації – 14 осіб, за порадою бібліотекаря або знайомих – 137 осіб; за рахунок колективного та індивідуального інформування – 14 осіб, зі сторінки у Фейсбук, офіційного сайту – 9 осіб.*

На запитання "Чи хотіли б Ви одержувати індивідуальну оперативну інформацію щодо нових надходжень україномовної літератури з певної тематики?" відповіді розподілились наступним чином:

<i>Так</i>	<i>Ні</i>
374 особи	930 осіб

За тематикою користувачів цікавить: історична література, сучасної техніки та з питань сільського господарства, декоративно-прикладного мистецтва і з питань краєзнавства, детективи, науково-популярні видання, книги з питань медицини та IT-технологій, сучасні довідники і енциклопедії за галузями знань.

Електронними інформаційними ресурсами, представленими на сайтах бібліотек, для отримання інформації щодо нових надходжень користуються 79 опитуваних, 1200 – не користується.

Для отримання інформації щодо репертуару «Української книги» інтернет-сайти використовують 196 осіб, не використовують – 979.

Масові заходи, які популяризують україномовну книгу, відвідують 940 користувачів бібліотек, не відвідують – 364.

На запитання, яким формам масових заходів респонденти надають перевагу, були отримані наступні відповіді:

- *виставкам-експозиціям нових надходжень – 456 осіб;*
- *презентаціям нових видань – 227 осіб;*
- *прем'єрам книг – 79 осіб;*
- *зустрічам з авторами – 96 осіб;*
- *дням інформації – 63 особи;*
- *святам рідної мови – 129 осіб;*
- *святам української книги – 93 особи;*
- *літературним конкурсам – 185 осіб;*
- *літературним вечорам – 182 особи;*
- *іншим заходам, а саме: переглядам буктрейлерів – 2 особи, відвідуванням книжкових ярмарків – 2 особи.*

Відповіді на запитання, чому не відвідують масові заходи, надані такі:

- *тематика заходів не цікава, не актуальна – 9 осіб;*
- *не задовольняє місце проведення – 153 особи;*
- *не задовольняє час проведення – 67 осіб;*
- *не вистачає часу – 313 осіб;*
- *інше, а саме: немає необхідності – 2 особи, не розмовляю українською мовою – 5 осіб.*

Покращити роботу бібліотек, на думку респондентів, допоможе:

- *комп'ютеризація і модернізація бібліотек, оновлення матеріально-технічної бази, опалення;*
- *електронний каталог нових надходжень;*
- *нові методи і форми роботи, особливо в партнерстві з іншими організаціями та закладами;*
- *покращення передплати періодики та систематичне поповнення фондів новими книгами, особливо українських авторів;*
- *поліпшення умов праці;*
- *кав'ярні в приміщеннях бібліотек;*
- *творчі зустрічі з місцевими літераторами.*

Проаналізувавши надані респондентами відповіді, можна зробити наступні висновки.

Щодо першого питання, послугами бібліотек найбільша кількість опитаних користуються понад 10 років (515 осіб), найменша – до 1 року (100 осіб).

Найчастіше відвідувачі звертаються до бібліотек для відпочинку, навчання і професійної діяльності.

Українською мовою володіють переважна більшість опитуваних й, сподіваємось, кількість буде зростати.

Комплектування фондів україномовними виданнями задовольняє більшу частину користувачів бібліотек. Проте, респонденти визнали його недостатнім.

Серед розділів бібліотечних фондів, які, на думку опитуваних, недостатньо укомплектовані, більше половини вказали, що не вистачає сучасної української та світової художньої літератури. Крім того, замало літератури з питань техніки і сільського господарства, сучасного права, економіки, психології, фізичної культури і спорту, мистецтва, педагогіки, медицини, ІТ-технологій тощо.

Згідно з дослідженням, україномовний фонд літератури задовольняє частково найбільший відсоток серед тих, хто брав участь в анкетуванні. Таким чином, фонди бібліотек необхідно частіше оновлювати для задоволення потреб населення.

Інформацію про нові надходження літератури користувачі найчастіше отримували з виставок нових надходжень, адже вони зазвичай дуже привабливо оформлені і привертають найбільшу увагу користувачів. Також використовувались бюлетені нових надходжень, порада бібліотекаря або знайомих.

Індивідуальну оперативну інформацію щодо нових надходжень україномовної літератури з певної тематики бажає отримувати незначна кількість респондентів.

За тематикою користувачів цікавить: історична література, література з сучасної техніки та з питань сільського господарства, декоративно-прикладного мистецтва і з питань краєзнавства, детективи, науково-популярні видання, книги з питань медицини та ІТ-технологій, сучасні довідники і енциклопедії за галузями знань.

На жаль, електронними інформаційними ресурсами для отримання інформації щодо нових надходжень більшість опитаних не користується. Це пов'язано з тим, що більшість відвідувачів не мають особистих комп'ютерів або не вміють користуватися інтернет-ресурсами. Особливо це стосується людей похилого віку.

Також більшість не використовує інтернет-сайти для отримання інформації щодо репертуару "Української книги".

80 % респондентів відвідують масові заходи бібліотек, які популяризують українську книгу, отже тематика заходів є актуальною та цікавою для користувачів. 20 % респондентів не відвідують масові заходи бібліотеки, проте, це може бути пов'язано із незручним часом їх проведення.

Серед форм масових заходів, яким користувачі надавали перевагу – виставки-експозиції нових надходжень, презентації нових видань, літературні конкурси, літературні вечори, свята рідної мови.

На запитання, чому респонденти не відвідують масові заходи, основну частку відповідей склали: не вистачає часу та не задовольняє місце проведення.

Пропозиції користувачів щодо покращення роботи бібліотеки були різноманітними, а саме:

- оновлення матеріально-технічної бази, комп'ютеризація, опалення (особливо в сільських бібліотеках);
- нові методи і форми роботи, особливо в партнерстві з іншими організаціями та закладами;
- покращення передплати періодики та систематичне поповнення фондів новими книгами, особливо українських авторів тощо.

Також респондентами було запропоновано розміщення кав'ярень в приміщеннях бібліотек.

Таким чином, анкетування виявило неабиякий інтерес і до української книги, і до різних видів літератури українською мовою, що не тільки свідчило про актуальність програми «Українська книга», а також окреслило шляхи і напрями подальших дій щодо зміцнення інтересу до української книги.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Книжкові фонди публічних бібліотек станом на 01.01.2018 р.

Міста та райони Одеської області	Фонд ЦБС на 01.01.2018 р. (тис. прим.)
м. Білгород-Дністровський	336057
м. Ізмаїл	613876
м. Одеса	895707
м. Подільськ	29300
м. Теплодар	24337
м. Чорноморськ	219334
м. Южний	41120
Ананьївський р-н	363173
Арцизький р-н	322723
Балтський р-н	430662
Березівський р-н	425586
Білгород-Дністровський р-н	470678
Біляївський р-н	482786
Болградський р-н	305212
Великомихайлівський р-н	182656
Захарівський р-н	186537
Іванівський р-н	232906
Ізмаїльський р-н	345089
Кілійський р-н	416421
Кодимський р-н	244350
Лиманський р-н	461444
Любашівський р-н	372559
Миколаївський р-н	318847
Овідіопольський р-н	378484
Окнянський р-н	395134
Подільський р-н	354185
Ренійський р-н	255057
Роздільнянський р-н	483670
Савранський р-н	289771
Саратський р-н	373293
Тарутинський р-н	392526
Татарбунарський р-н	269985
Ширяївський р-н	390518

**Надходження літератури за державною програмою
«Українська книга» до бібліотек області**

Міста та райони Одеської області	Кількість	2015 р.	2016 р.	2017 р.
м. Ізмаїл	Кількість назв	52	88	238
	Кількість примірників	91	155	311
	Відсоток від загального надходження	2,6 %	4,0 %	9,0 %
м. Подільськ	Кількість назв	86	144	230
	Кількість примірників	106	168	275
	Відсоток від загального надходження	14 %	22,8 %	Відсутні дані
м. Чорноморськ	Кількість назв	11	211	231
	Кількість примірників	31	241	275
	Відсоток від загального надходження	0,7 %	4,2 %	5,1 %
Арцизький р-н	Кількість назв	55	99	280
	Кількість примірників	171	311	1236
	Відсоток від загального надходження	8 %	23 %	24 %
Балтський р-н	Кількість назв	31	94	100
	Кількість примірників	31	94	100
	Відсоток від загального надходження	1,7 %	2,0 %	3,7 %
Березівський р-н	Кількість назв	475	425	1262
	Кількість примірників	396	377	1133
	Відсоток від загального надходження	0,2 %	0,1 %	0,4 %
Білгород-Дністровський р-н	Кількість назв	531	477	1446
	Кількість примірників	531	480	1481

	Відсоток від загального надходження	100 %	100 %	100 %
Біляївський р-н	Кількість назв	84	163	72
	Кількість примірників	392	213	227
	Відсоток від загального надходження	7 %	4,7 %	3,9 %
Болградський р-н	Кількість назв	38	101	214
	Кількість примірників	100	282	960
	Відсоток від загального надходження	4,0 %	8,6 %	34,3%
Великомихайлівський р-н	Кількість назв	-	153	245
	Кількість примірників	-	321	1135
	Відсоток від загального надходження	-	44,2 %	64,5 %
Кодимський р-н	Кількість назв	28	159	256
	Кількість примірників	72	515	1203
	Відсоток від загального надходження	2,0 %	9 %	18 %
Лиманський р-н	Кількість назв	-	163	253
	Кількість примірників	-	562	1333
	Відсоток від загального надходження	-	59,0 %	31,9 %
Любашівський р-н	Кількість назв	163	193	188
	Кількість примірників	163	196	189
	Відсоток від загального надходження	14,5 %	12,6 %	6,2 %
Овідіопольський р-н	Кількість назв	44	183	213
	Кількість примірників	161	547	985
	Відсоток від загального надходження	3,1 %	11,7 %	16,6 %

Подільський р-н	Кількість назв	57	25	89
	Кількість примірників	238	62	240
	Відсоток від загального надходження	10,5 %	2,3 %	6,3 %
Роздільнянський р-н	Кількість назв	140	146	253
	Кількість примірників	338	554	1245
	Відсоток від загального надходження	16,5 %	14,5 %	35,3 %
Саратський р-н	Кількість назв	144	157	245
	Кількість примірників	366	650	1225
	Відсоток від загального надходження	5,0 %	13,6 %	43,7 %
Ширяївський р-н	Кількість назв	79	328	964
	Кількість примірників	90	414	1149
	Відсоток від загального надходження	11 %	20 %	50 %

Додаток 3

Надходження літератури за галузями

Література за галузями	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Суспільно-політична література (прим.)	914	782	2558
Природничо-наукова (прим.)	47	22	343
Технічна і сільськогосподарська (прим.)	15	92	319
Мистецтво (прим.)	130	176	242
Мовознавство, літературознавство (прим.)	138	250	311
Художня література (усього прим.)	2112	4867	11068
- у т. ч. перевидання класичних творів (прим.)	593	514	667
- твори сучасних авторів (прим.)	1306	3842	9433

**Видача літератури, отриманої за державною програмою
«Українська книга», в бібліотеках області**

Міста та райони Одеської області		2015 р.	2016 р.	2017 р.
м. Ізмаїл	Кількість примірників усього	279	438	734
	Відсоток від загальної видачі	0,05 %	0,08 %	0,14 %
м. Подільск	Кількість примірників усього	3251	9689	18325
	Відсоток від загальної видачі	3,4 %	8,3 %	16,1 %
м. Чорноморськ	Кількість примірників усього	1299	1267	1620
	Відсоток від загальної видачі	0,4 %	0,4 %	0,5 %
Арцизький р-н	Кількість примірників усього	340	939	3874
	Відсоток від загальної видачі	0,1 %	0,3 %	1,1 %
Балтський р-н	Кількість примірників усього	68	83	104
	Відсоток від загальної видачі	0,8 %	0,11 %	0,13 %
Березівський р-н	Кількість примірників усього	3118	4008	5408
	Відсоток від загальної видачі	1,4 %	1,7 %	2,3 %

Білгород-Дністровський р-н	Кількість примірників усього	3873	1579	6645
	Відсоток від загальної видачі			
Біляївський р-н	Кількість примірників усього	520	575	714
	Відсоток від загальної видачі	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Болградський р-н	Кількість примірників усього	836	1105	2223
	Відсоток від загальної видачі	0,37 %	0,48 %	1,06 %
Великомихайлівський р-н	Кількість примірників усього	1384	1756	2493
	Відсоток від загальної видачі	1,0 %	1,3 %	2,1 %
Кодимський р-н	Кількість примірників усього	848	4265	8658
	Відсоток від загальної видачі	1,0 %	2,0 %	4,0 %
Лиманський р-н	Кількість примірників усього	-	12600	26700
	Відсоток від загальної видачі	-	2,7 %	5,5 %
Любашівський р-н	Кількість примірників усього	393	463	468
	Відсоток від загальної видачі	0,2%	0,2%	0,2%
Овідіопольський р-н	Кількість примірників усього	1352	2983	5401

	Відсоток від загальної видачі	0,3 %	0,7 %	1,3 %
Подільський р-н	Кількість примірників усього	2875	1786	5179
	Відсоток від загальної видачі	0,76 %	0,47 %	1,5 %
Роздільнянський р-н	Кількість примірників усього	1690	3408	6330
	Відсоток від загальної видачі	0,5 %	1,0 %	1,7 %
Саратський р-н	Кількість примірників усього	732	1300	2450
	Відсоток від загальної видачі	0,9 %	1,1	1,8
Ширяївський р-н	Кількість примірників усього	315	1254	3587
	Відсоток від загальної видачі	0,1 %	0,35 %	1,2 %

Додаток 5

Видача літератури за галузями

Література за галузями	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Суспільно-політична література (прим.)	2358	5647	11116
Природничо-наукова література (прим.)	518	428	1849
Технічна і сільськогосподарська (прим.)	183	496	1611
Мистецтво (прим.)	384	589	1022
Мовознавство, літературознавство (прим.)	642	1037	1666
Художня література (усього прим.)	17433	41033	79829
- у т. ч. перевидання класичних творів (прим.)	2331	4785	11359
- твори сучасних авторів (прим.)	14605	35129	66607

Додаток 6

Кількість видань (згідно з листками повернення і книжковими формулярами), які були затребувані й отримані користувачами

1-2 рази	20802 прим.
3-5 разів	7296 прим.
6-10 разів	4639 прим.
Більше 10 разів	4832 прим.

Додаток 7

Видання, які замовляли найчастіше

Джордж Р. Р. Мартін "Гра престолів"
Е. Л. Джеймс "50 відтінків сірого"
Воронина Л. "Таємне товариство боягузів"
"Храми України"
Вінграновський М. С. "Сіроманець"
Серія книг Деніела Сміта "Думати як..."
Лойко С. "Аеропорт"
Костенко Л. "Річка Геракліта"
Кокохюта А. "Таємне джерело", "Привид із Валової", "Київські бомби"
Винничук Ю. "Цензор снів"
Забужко О. "Сестро, сестро...", "І знов я влізаю в танк"
Рутківський В. "Джури козака Швайки"
"Енциклопедія сучасної України"
Скрябін К. "Проза"
Барка В. "Жовтий князь"
Самчук У. "Марія"
Алексієвич С. "Чорнобильська молитва. Хроніка майбутнього"
Винниченко В. "Намисто"
Несбь Ю. "Поліція"
Підмогильний В. "Місто"
Яворівський В. "Марія з полином наприкінці століття"
Чемерис В. "Трагедія Гетьмана Мазепи"
Ушкалов Л. "Григорій Сковорода: семінарій"
Абліцов В. "Україна. Меценати"
Савченко В. "Симон Петлюра"
Івшина Л. "Україна Incognita"
Березовець Т. "АНЕКСІЯ: Острів Крим. Хроніки «гібридної війни»"
Оксанен С. "Очищення"

Положий Є. "Гловайськ", "Потяг", "Мері та її аеропорт"
Куліш П. "Чорна рада"
Лузіна Л. "Київські відьми"
Гессе Г. "Степовий вовк"
Роздобудько І. "ЛСД. Ліцей слухняних дружин", "Гудзик-2. Десять років поту", «Оленіада»
Скляренко В. "1000 фактів про Україну"
Брати Капранови "Забудь-річка", "Щоденник моєї секретарки", "Мальована історія Незалежності України", "Веселих свят!"
Матіос М. "Нація", "Солодка Даруся", "Приватний щоденник. Майдан. Війна"
Жадан С. "Інтернат"
Дочинець М. "Многія літа. Благії літа"
Умберто Еко "Номер нуль"
Борхес Л. Х. "Вигадані історії"

Додаток 8

Кількість видань, які не видавалися користувачам жодного разу

Кількість видань, які не видавалися користувачам жодного разу (усього)	1939 прим.
У т. ч. за причинами:	
- перевидання твору, який представлено у фонді великою кількістю попередніх видань	217 прим.
- не викликали зацікавленості читачів	1596 прим.
- інше (вказіть, які самі)	126 прим. (вже були видані користувачам)

Додаток 9

Видання, отримані бібліотеками області за державною програмою «Українська книга», на які не було попиту

Альенде І. "Оповідки Еви Луни"
Леранжис П. "39 ключів. Викрадач..."
"Вольтова дуга. Антологія"
Лу Е., Амундсен П. "Органіст"
Зануссі К. "Страта двійника"
Яріш Я. "Судний день"
Савіано Р. "Гоморра"

Макіавеллі Н. "Державотворець"
Редінг Б. "Безумці"
Портяк В. "У снігах"
Винничук Ю. "Танго смерті"
Солдатенко В. "Проект Україна. 1917-1920 рр. Постаті"
Дяченки М. та С. "Варан"
Остін Д. "Емма"
Барладяну-Бирладник В. "В дорозі до матері"
Гоян Я. "Світло з неба"
Захарченко В. "Прибутні люди"

Додаток 10

Кількість відмов щодо замовлення читачами літератури за державною програмою "Українська книга"

Загальна кількість відмов	57690
у тому числі за причинами:	
- відсутня у фонді	50074
- видана користувачам	5605
- не знайдена	862
- загублена читачами	1149

Додаток 11

Видання, на які є підвищений попит, але вони відсутні у фондах або є у недостатній кількості

Роздобудько І. "Оленіада", "Гудзик-2. Десять років потому", "ЛСД. Ліцей слухняних дружин"
Винничук Ю. "Балакуче яблуко та інші історії", "Цензор снів", "Весняні ігри в осінніх садах", "Танго смерті"
Воронина Л. "Тасмне товариство брехунів", "Гриць Мамай – переможець лускатого монстра", "Леся Воронина про Брюса Лі,...", "Хлюсь та інші", "Тасмне Товариство Боягузів, або Засіб від переляку № 9"
Дерманський О. "Чудове чудовисько", "Стонадцять халеп Остапа Квіточки"
Загребельний П. "Роксолана"
Назарук О. "Роксоляна"
Підмогильний В. "Місто"
Яновський Ю. "Байгород", "Дитинство"
Зеров М. "Київ - традиція"
Набоков В. "Лоліта"

Коельйо П. "Алхімік"
Барка П. "Життя є сон", "Жовтий князь"
Бічуя Н. "Шпага Савка Беркути"
Шевченко Т. "Назар Стодоля"
Чайковський А. "На уходах", "За сестрою"
Стельмах Я. "Голодний, злий і дуже небезпечний, або якось у Чужому лісі", "Митькозавр із Юрківки, або Химера лісового озера"
Костомаров М. "Чернігівка", "Сава Чалий"
Езоп. "Байки"
Есхіл. "Прометей закутий"
Лис В. "Стара холера"
Шкляр В. "Самотній вовк", "Ключ"
Вдовиченко Г. "Маріупольський процес"
Плохій С. "Козацький міф"
Восводін С. "Ратник княгині Ольги"
Чумарна М. "Вишивання долі"
Надутенко О. "Барвіста вишиванка"
Яневський Д. "Проект "Україна"
Лірник С. "Казки Лірника Сашка"
Андієвська Е. "Казки", "Казка про яян"
Дал Р. "Чарлі і шоколадна фабрика"
Павленко М. "Русалонька із 7-В та Загублений у часі", "Русалонька із 7-В або прокляття роду Кулаківських", "Русалонька із 7-В проти русалоньки із Білокрилівського лісу"
Гридін С. "Федько, прибулець з Інтернету"
Пагутяк Г. "Королівство", "Втеча звірів або новий бестіарій"
Штанко К. "Драconi, вперед!"
Підмогильний В. "Місто"
Багрянний І. "Тигролови"
"Історія України від діда Свирида"
Рогашко А. "Осіннє Рондо місячної ночі"
Костюк В. "Казкові таємниці"
Поттер Б. "Кролик Петрик, та інші історії"
Хвильовий М. "Санаторійна зона"
Костюкович О. "Їжа. Італійське щастя"
"1000 фактів про Україну"
"Україна: литовська доба 1320-1569"
Корчак Я. "Правила життя"
Самчук У. "Марія"
Альєнде І. "Оповідки Еви Луни"
Леранжіс П. Серія "39 ключів"
"Вольтова дуга. Антологія"
Лу Е., Амундсен П. "Органіст"

Зануссі К. "Страта двійника"
Яріш Я. "Судний день"
Савіано Р. "Гоморра"
Макіавеллі Н. "Державотворець"
Редінг Б. "Безумці"
Портяк В. "У снігах"
Дяченки М. та С. "Варан"
Солдатенко В. "Проект Україна". 1917-1920 рр. Постаті"
Остін Д. "Емма"
Барладяну-Бирладник В. "В дорозі до матері"
Гоян Я. "Світло з неба: есе, легенди, поезії, пісні"
Захарченко В. "Прибутні люди"
Оксанен С. "Очищення"
Птіцин А. "Анатолій Птіцин про Шолом Алейхема,..."
Качан А. "За нашим садом грає море"
Малик Г. "Вуйко Йой і Страшна Велика Кука"
Друг О. "Вулицями старого Києва"
Положий Е. "Мері та її аеропорт"
Конак С. "Червоний журавель"
Геращенко О. "Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини"
Сорока Ю. "Арахнофобія"
Звево І. "Самопізнання Дзено"
Лем С. "Соляріс"
Лупій О. "Вибрані твори"
Гаврош О. "Неймовірні пригоди Івана Сили"
Байрон Д. "Мазепа"
Лі Г. "Вбити пересмішника"
Даррелл Дж. "Балакучі квіти"
Винниченко В. "Намисто"
Дудар Є. "Слон і мухи"
Дрозд В. "Білий кінь Шептало"
Мензатюк З. "Таємниці козацької шаблі"
Щерба Н. "Часодії"
Нестайко В. «Тореадори з Васюківки»
Книги таких авторів: Матіос М., Дяченків М. та С., братів Капранових, Кокотюхи А., Несьбьо Ю, Джорджа Р. Р. Мартіна, Кінга С., Брауна Д., Ванденберга Ф., Шкляра В., Дереша Л., Ігнатової Н., Чемериса В.
Твори українських класиків (Г. Квітки-Основ'яненка, О. Кобилянської, Г. Сковороди, П. Куліша, М. Куліша, М. Старицького)
Твори класиків української літератури для молодшого шкільного віку
Українські народні легенди та перекази
Твори за шкільною програмою

Перелік видань, які бажано було мати у фондах бібліотек

Сорока Ю. "Бій під Крутами"
Функе К. "Чорнильне серце"
Рутківський В. "Джури козака Швайки", "Прибульці"
"Червона книга України"
Нестайко В. "Жевжик"
Шупга Д. "Трипілля"
Харчук Б. "Горохове чудо"
Гофман Е. "Крихітка Цахес, на прізвисько Цинобер"
Діккенс Ч. "Різдвяна пісня в прозі"
Космовська Б. "Буба"
Винничук Ю. "Місце для дракона"
Павленко М. "Миколчині історії"
"Перша світова війна 1914-1918 рр. і Україна"
Шевчук В. "На березі часу. Ті, котрі поруч. Спогади про митців і вчених"
Костенко Л. "Маруся Чурай"
Матіос М. "Солодка Даруся", "Черевички Божої Матері"
Жадан С. "Ворошиловград"
Мензатюк З. "Таємниця козацької шаблі"
Чемерис В. "Вітька + Галя, або Повість про перше кохання"
Кобилянська О. "Меланхолійний вальс"
Лі Г. "Вбити пересмішника"
Назарук О. "Роксоляна"
Санаєв П. "Поховайте мене за плінтусом"
Куліш П. "Заворожена криниця", "Троє схотінок", "Чорна рада"
Кінг С. "Ріта Гейворт і втеча з Шоушенка"
Гончар О. "Залізний острів"
Шкляр В. "Троща"
Кокотюха А. "Таємниця козацького скарбу"
Дерманський С. "Кого беруть у космонавти"
Кременчуцька Н. "Зимова подорож Україною"
Харчук Б. "Планетник"
Яновський Ю. "Майстер корабля"
Ібсен Г. "Ляльковий дім"
Дал Р. "Чарлі і шоколадна фабрика"

Додаток 13

Кількість масових заходів з популяризації літератури, яка була отримана за програмою "Українська книга"

	<i>2015 р.</i>	<i>2016 р.</i>	<i>2017 р.</i>
Усього заходів	2072	2814	3430

Додаток 14

Форми популяризаторської і інформаційної роботи

- виставки-експозиції нових надходжень;
- презентації нових видань;
- прем'єри книг;
- дні інформації;
- свята рідної мови;
- літературні конкурси;
- вечори;
- ведення картотеки літератури, що отримана за програмою «Українська книга»;
- розміщення інформації щодо літератури, отриманої за програмою, в періодиці, на телебаченні, в соціальних мережах.

Додаток 15

Відвідування масових заходів протягом 2015-2017 років

	<i>2015 р.</i>	<i>2016 р.</i>	<i>2017 р.</i>
Усього	24523	34219	44398

АНКЕТА

Шановний читачу!

Запрошуємо Вас прийняти участь у соціологічному дослідженні «Реалізація Державної програми «Українська книга» в бібліотеках Одеської області в 2015-2017 роках. Вивчення популяризаторської діяльності і попиту на літературу, що отримана на Державною програмою», яке проводить бібліотека з метою покращення складу бібліотечних фондів за рахунок якісних україномовних видань; удосконалення форм і методів популяризації означених видань; зміцнення української мови, сприяння її вивченню і використанню; удосконалення обслуговування користувачів.

Ваші думки допоможуть внести необхідні зміни, покращити роботу бібліотеки, зробити її більш цікавою і ефективною.

Запропоновані запитання мають варіанти відповідей. Позначте ті, які відповідають Вашій думці. Якщо деякі з варіантів Вас не задовольняють, додайте свій варіант відповіді.

1. Як давно Ви користуєтеся послугами нашої бібліотеки?

до 1 року 1-3 роки 4-10 років більше 10 років

2. Вкажіть мотиви Вашого звернення до бібліотеки (*необхідне підкреслити*)

- *професійна діяльність*
- *навчання*
- *самоосвіта*
- *відпочинок*
- *інше* _____

3. Чи володієте Ви українською мовою!

Так

Ні

Планую вивчити

4. Чи задовольняє Вас укомплектованість фонду нашої бібліотеки україномовними виданнями?

Задовольняє повністю

Задовольняє частково

Не задовольняє

5. Які розділи бібліотечного фонду, на Ваш погляд, недостатньо укомплектовані (*перелічіть*)

6. Чи задовольняє Вас україномовний фонд художньої літератури?

Задовольняє повністю

Задовольняє частково

Не задовольняє

7. Твори яких авторів не вистачає у фонді бібліотеки?

8. Яким чином Ви отримувате інформацію про нові надходження літератури за програмою «Українська книга»?

- *бюлетень нових надходжень*
- *виставка нових надходжень*
- *картотека літератури, що отримана за програмою «Українська книга»*
- *картотека нових надходжень*
- *інше* _____

9. Чи хотіли б Ви одержувати індивідуальну оперативну інформацію щодо нових надходжень україномовної літератури з певної тематики?

Так Ні

Якщо «так», вкажіть тему _____

10. Чи користуєтеся Ви електронним інформаційним ресурсом, представленим на сайті нашої бібліотеки за для отримання інформації щодо нових надходжень?

Так Ні

11. Чи користуєтесь Ви інтернет-сайтами для отримання інформації щодо репертуару «Української книги»?

Так Ні

12. Чи відвідуєте Ви масові заходи, що популяризують україномовну книгу?

Так Ні

13. Якщо «так», то яким формам масових заходів Ви надасте перевагу? (Підкреслити)

- *виставкам-експозиціям нових надходжень*
- *презентаціям нових видань*
- *прем'єрам книг*
- *зустрічам з авторами*
- *дням інформації*
- *святam рідної мови*
- *святam української книги*
- *літературним конкурсам*
- *літературним вечорам*
- *іншим* _____

13. Якщо ні, то чому? (необхідне підкреслити)

- *тематика заходів не цікава, не актуальна*
- *не задовольняє місце проведення*
- *не задовольняє час проведення*
- *некомпетентність бібліотекарів*
- *не вистачає часу*
- *інше (вказати)* _____

14. Що, на Ваш погляд, допоможе покращити роботу бібліотеки?

15. Повідомте деякі дані про себе (необхідне підкресліть):

Стать: чол. жін.
Вік: до 30 31-40 41-60 понад 60
Освіта: середня середня-спеціальна вища
Професія, рід занять _____
Тип населеного пункту, де проживає респондент:
 місто снт селище село

Заздалегідь дякуємо за участь в дослідженні!

Література

1. БІЛУХА М. Т. Методологія наукових досліджень : підруч. / М. Т. Білуха. – Київ : АБУ, 2002. – 480 с. : іл.
2. ВАСИЛЬБЕВ И. Г. Социологические исследования в библиотеках : практ. пособие / И. Г. Васильев, М. Е. Илле, Д. К. Равинский. – СПб. : Профессия, 2002. – 176 с. – (Серия «Библиотечный практикум»).
3. РЕКОМЕНДАЦІЇ з написання науково-дослідної роботи в бібліотеці : шпаргалка від методиста / упоряд. Т. В. Біла ; ред. І. С. Шелестович ; Одес. нац. наук. б-ка ім. М. Горького. – Одеса, 2014. – 39 с.
4. ТЕХНОЛОГІЯ наукових досліджень (схеми та приклади) : навч. посіб. / укладач М. С. Дороніна. – 2-ге вид., випр. і допов. – Харків : ІНЖЕК, 2006. – 104 с.

ЗМІСТ

1. Методологія дослідження.....	3
2. Основні результати та висновки дослідження за аналізом статистичних даних	4
3. Аналіз анкетування: результати та висновки	6
ДОДАТКИ	14
<i>Додаток 1</i> Книжкові фонди публічних бібліотек станом на 01.01.2018 р.	14
<i>Додаток 2</i> Надходження літератури за державною програмою «Українська книга» до бібліотек області.....	15
<i>Додаток 3</i> Надходження літератури за галузями	17
<i>Додаток 4</i> Видача літератури, отриманої за державною програмою «Українська книга», в бібліотеках області.....	18
<i>Додаток 5</i> Видача літератури за галузями	20
<i>Додаток 6</i> Кількість видань (згідно з листками повернення і книжковими формулярами), які були затребувані й отримані користувачами.....	21
<i>Додаток 7</i> Видання, які замовляли найчастіше	21
<i>Додаток 8</i> Кількість видань, які не видавалися користувачам жодного разу	22
<i>Додаток 9</i> Видання, отримані бібліотеками області за державною програмою «Українська книга», на які не було попиту ..	22
<i>Додаток 10</i> Кількість відмов щодо замовлення читачами літератури за державною програмою "Українська книга"	23
<i>Додаток 11</i> Видання, на які є підвищений попит, але вони відсутні у фондах або є у недостатній кількості.....	23
<i>Додаток 12</i> Перелік видань, які бажано було мати у фондах бібліотек	26
<i>Додаток 13</i> Кількість масових заходів з популяризації літератури, яка була отримана за програмою "Українська книга"	27
<i>Додаток 14</i> Форми популяризаторської і інформаційної роботи	27
<i>Додаток 15</i> Відвідування масових заходів протягом 2015-2017 років	27
<i>Додаток 16</i> АНКЕТА.....	28
Література	31
ЗМІСТ	32